

Zondag 21 juni 2020

Lezingen:

Jeremias 20:7-13

Rom 5: 12-17

Mat 10:26-35

Psalm 69 (GvL)

Welkom

Welkom in deze viering waarin we met elkaar bijeen zijn in de naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest.

In de afgelopen weken horen we terug dat U als luisteraar thuis of waar u ook bent deze on-line vieringen soms met een extra intensiteit beleeft. In uw eigen huis met alleen het geluid van de viering en met niets wat afleidt, geen geloop en geschuifel ergens anders in de kerk, lijken de on-line vieringen iets te bieden wat we in ons kerkgebouw niet altijd ervaren.

Een paar weken geleden bracht het dag blad Trouw in beeld wat de on-line vieringen betekenden. Ook daarin werd over die intensiteit gesproken en geconstateerd dat er mensen aanhaken via internet maar die niet naar de kerk komen. Trouw riep kerken op die nieuwe verworvenheden van deze periode niet te verliezen.

Nu we ons langzamerhand gaan opmaken om weer samen te komen in onze kerk, is het goed de lessen van deze periode van on-line vieren ter harte te nemen.

Ik hoop dat U ook vandaag de intensiteit van Gods nabijheid mag ervaren. We zijn met elkaar de levende stenen van Gods huis. Hij is bij U, waar U ook bent.

Overweging

Het zal wel niemand van ons ontgaan zijn dat, naast het corona-nieuws, de aandacht zich dezer dagen richt op racisme. Een wereldwijde beweging van mensen die na de afschaffing van slavernij en na plechtige verklaringen als de rechten van de mens en de artikel 1 van de grondwet, waarin de gelijkheid van iedereen is verankerd, constateren dat de werkelijkheid minder mooi is dan we pretenderen. Dat racisme en discriminatie nog niet verdwenen zijn. Dat aan de kaak stellen, levert ook spanningen op. Deze week hoorde ik het verhaal van een vrouw die twee zwarte kinderen had geadopteerd uit Amerika. Ze constateert dat als er iets aan de hand is, altijd eerst naar haar kinderen wordt gekeken.

En als ze het onderwerp van discriminatie ter sprake wil brengen, gaan mensen schuifelen op de stoel. Ze voelen zich aangevallen, ze vinden het ongemakkelijk. Ze willen niet horen dat het ook in hun gemeenschap speelt. Ze verdedigen dat zij niet discrimineren. Ze willen het gesprek zo snel mogelijk op iets anders brengen. Voor je het weet mijden ze je. Anderen voelen zich veel meer bedreigd en gekwetst. Ze organiseren tegenbetogingen, bedreigen anderen via internet. Ze vinden dat we trots moeten zijn op onze voorouders die ons land zo welvarend hebben gemaakt.

We kunnen het ook dichterbij huis houden. In onze eigen kerk is de rol en positie van vrouwen een onderwerp dat scherpe tegenstellingen uitlokt. In de Anglicaanse gemeenschap is de vraag of homoseksuele mannen of lesbische vrouwen bisschop kunnen worden een splijtzwam in de wereldwijde gemeenschap van de Anglicanen.

Wie opkomt voor overtuigingen en waarden waar zij of hij in gelooft, zal niet zelden geconfronteerd worden met verzet, ook in eigen kring.

Het is die waarschuwing die Jezus aan zijn leerlingen meegeeft in de lezing van vandaag en het is de les die Jeremias uit eigen ervaring heeft geleerd. Het evangelie van vandaag is het slot van het hoofdstuk waarin Jezus zijn leerlingen uitzendt om te verkondigen dat het Rijk Gods nabij is, om zieken te genezen en duivels uit te drijven. Hij weet dat zijn leerlingen het niet gemakkelijk zullen krijgen, dat ze op tegenwerking zullen stuiten, mensen die hen de stad uitjagen. Ze zullen vervolgd worden om de verkondiging die ze brengen. Jezus beschrijft het onderlinge gesprek dat hij met zijn leerlingen heeft als een gesprek in het donker, als gefluister. Nu de leerlingen erop uittrekken, moet het zichtbaar en hoorbaar worden in het volle licht. Maar, zo zegt Jezus, wees niet bang. Je moet het van de daken verkondigen, laat het horen. Je moet niet bang zijn voor wat mensen je fysiek kunnen aandoen, tot zelfs de dood. Je ziel, je innerlijk, dat is in Gods hand en hij zal je niet verloren laten gaan.

Jezus sluit dat af met een hard woord: Denk niet dat ik vrede ben komen brengen. Ik breng het zwaard, dat scheidt en verdeeldheid brengt tussen mensen, zelfs in families. Dat laatste, de vijandschap binnen gezinnen en families is een citaat van de profeet Micha en het zou ook een citaat van Jeremia kunnen zijn geweest. De profeten van Israël hebben de ervaring dat ze tegenspraak oproepen, dat ze door machthebbers worden vervolgd en gedood, dat wat ze zeggen niet serieus wordt genomen.

De profeten die opkomen voor de boodschap van God, die niet bang zijn om mensen een spiegel voor te houden en te confronteren met hun levenswijze, die oproepen tot bekering, zijn niet de meest geliefde personen in de samenleving. Met dit citaat plaatst Jezus zichzelf in de traditie van de profeten en zet hij zijn apostelen bij hun zending ook in die traditie: jullie boodschap zal een bron zijn van conflict en jullie zullen erop aangekeken worden. Jeremia beschrijft dat in de eerste lezing: 'Het woord van Jahweh brengt mij elke dag schande en smaad.'

Het woord van God uitdragen is geen kwestie van de lieve vrede of van zoete broodjes bakken. In de geschiedenis is het steeds weer een boodschap die de stekels doet oprijzen, die mensen tegen je in het harnas jaagt. Het is daarom heel begrijpelijk dat

Jeremias zegt: Soms denk ik: Ik wil er niets meer van weten, ik spreek niet meer in zijn naam. Maar dan laait er een vuur op in mijn hart, het brandt in mijn gebeente. De waarheid en de gerechtigheid branden tezeer in hem. Daar kan hij niet over zwijgen.

Jeremias en Jezus roepen ons vandaag op niet bang te zijn als het gaat om het verkondigen dat Gods koninkrijk nabij is. Wie denkt dat het een gemakkelijke boodschap is, komt bedrogen uit. Er is genoeg in deze tijd dat tot tegenstellingen leidt in gemeenschappen en families uit elkaar haalt: klimaat, vluchtelingen, racisme. Ook in onze kerk zijn er genoeg onderwerpen die scherpe tegenstellingen oproepen. In de samenleving voelen we ons als gelovige mensen tegenwoordig wat weggezet alsof wat we te zeggen hebben heeft afgedaan. Dat alles zegt Jezus, moet je niet afschrikken om van de daken te verkondigen en te zeggen wat gezegd moet worden dat het anders kan, dat Gods koninkrijk nabij is.

René Grotenhuis